РЕСПУБЛИКА БАЙРОҒИ ЯНГИ ЗАФАРЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 189 (6793).

23 СЕНТЯБРЬ ПАЙШАНБА

1976 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

Т. ОХУНОВА: БУТУН ҲОСИЛ МАШИНАДА ТЕРИЛАДИ

ЧИНОЗ районидаги Киров номли колхознинг бригада бошлиғи, машҳур механизатор Турсуной Охунова машина теримига киришди. У дастлабки кунданоқ 20 тоннадан пахта тера бошлади.

А. Абалян фотоси.

ТЕРИМ СУРЪАТИГА СУРЪАТ ҚЎШАЙЛИК.

МАШИНАЛАР ЯНАДА УНУМЛИ ИШЛАСИН.

БУТУН КУЧ ПАХТА ТЕРИМИГА

Азамат деҳқонларимиз, баҳодир механизаторларимиз пешона тери, қалб қўри билан етиштирилган мўл ҳосил элюртга чексиз қувонч бахш этмоқда. Поёнсиз пахтазорлар бўйлаб «зангори кема»ларнинг зарбдор юриши бошланиб кетди. Минг-минглаб чевар теримчилар лўппи очилган олтин дурдоналарни пешма-пеш термоқдалар.

Пойтахт областининг пахтакорлари ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида она-Ватанга 450 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш, унинг 70 процентдан кўпроғини машиналарда териш мажбуриятини олганлар. Колхоз ва совхозлар ҳамда пахта тайёрлаш пунктларида умумхалқ социалистик мусобақаси кенг қулоч ёйиб кетди. Илғор колхоз ва совхозлар, механик-ҳайдовчилар ва теримчилар дастлабки кунларданоқ кундалик нормаларини ошириб бажармоқдалар. Пешқадам бригадалар йиллик планни бажарганликлари ҳақида рапорт бермоқдалар.

Пахта тайёрлашнинг сентябрь ойи иккинчи ўн кунлигида областимиз республикада яхши натижага эришди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини олишдек шарафга муяссар бўлди. Областимизда кундалик ўсиш беш процентдан ортиқни ташкил этмоқда. Бўка ва Оққўрғон районларининг пахтакорлари йиллик планни 40 процентга яқинлаштириб қўйдилар. Пахта тайёрлаш ҳақидаги маълумотларга назар ташлар эканмиз, «зангори кема»лар, уларнинг ажойиб ва моҳир капитанлари терим суръатига суръат қўшаётганлиги яққол кўриниб турибди. Кеча областимизда 5,30 процент миқдорида пахта тайёрланди. Машиналарда эса 7,02 процент пахта терилди. Бўка, Юқори Чирчиқ, Қуйи Чирчиқ районларининг моҳир механизаторлари саккиз процентдан ошириб, Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ районларининг «зангори кема» капитанлари етти процентдан зиёд пахтани пўлат этаклардан тўкдилар.

Ҳосил пишиб етилган, ҳамма имкониятлар яратиб берилган, жуда қулай об-ҳаво шароитида пахтакорларимиздан суръатга яна суръат қўшиш, барча терим агрегатларини ишга тушириш ва уларнинг унумли ишлашини таъминлаш, теримчиларнинг кундалик нормаларини ошириб бажаришларига эришиш талаб қилинади. Илғор хўжаликларда ана шу усулда иш олиб борилмоқда. Шунинг учун ҳам улар терим суръатини ошириб, хирмонга кундан-кун кўпроқ пахта топширмоқдалар. Янгийўл районидаги Назарали Ниёзов номли колхоз теримда карвонбошилик қилмоқда. Бу хўжалик азаматлари ҳозиргача йиллик планни 60 процентдан ошириб юбордилар. Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги», «Партия XX съезди» колхозлари, Пискент районидаги Калинин номли колхоз, Янгийўл районидаги «Коммунизм», «Ленинизм», «Партия XXI съезди» колхозлари пахта тайёрлаш планини 45 процентдан ошириб бажардилар.

Совхозлар орасида Қуйи Чирчиқ районидаги «Коммунизм» совхози олдинда бормоқда. Бу ерда план 50 процентдан ошириб адо этилди. Чиноз районидаги «Янгиобод», Қуйи Чирчиқ районидаги Волков номли совхозларда ҳам йиллик планнинг 40—45 процентдан ортиқ миқдорида пахта тайёрланди.

Илғорларнинг жасорати, маҳорати, йиғим-терим ишларини юксак суръатларда ташкил этганликлари ҳаммага намуна бўлмоғи керак. Афсуски, айрим районлар ва хўжаликларда ҳамон сусткашлик содир бўлмоқда. Пахта яхши очилган, машина ва қўл теримини кучайтириш учун бутун имконият борлигига қарамай, кунига жуда кам миқдорда ҳосил йиғиб-териб олинаётганлиги кечирилмаслик ҳолдир. Қуйи Чирчиқ районидаги Димитров номли, Ленин номли, Киров номли, Ҳамза номли, Энгельс номли колхозларда, Янгийўл районидаги «Интернационал», Ўрта Чирчиқ районидаги К. Маркс номли, Юқори Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон», К. Маркс номли колхозларда йиллик план шу кунгача 5—10—12 процент атрофида бажарилганлигини қандай баҳолаш керак?! Бундай сусткашлик ва қолоқликни совхозлар трестига қарашли хўжаликларда ҳам кўриш мумкин.

Бу хўжаликларнинг раҳбарлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари йиғим-терим ишларини дастлабки кунларданоқ пухта ташкил қила билмадилар. Бутун техника воситалари, ишга яроқли каттаю-кичик, ҳамма пахта тайёрлашга тўла сафарбар қилинмаган. Машиналарнинг ишлаши устидан контроллик ўрнатилмаган. Колхозчилар, совхоз ишчилари ва механизаторлар ўртасида социалистик мусобақа, оммавий-сиёсий ишлар, маданий-маиший хизмат кўрсатиш кўнгилдагидек эмас. Ғалаба байроқлари, зафарли суръатлар янги чўққиларга, фақат олға етаклаши ва илҳом бахш этмоғи зарур. Кўп районларда, колхоз ва совхозларда теримни бундан ҳам кучайтириш учун жуда катта имкониятлар бор. Район партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик ташкилотлари пахтакорларнинг диққат-эътиборини бунга қаратмоқлари керак. Айрим жойларда бўшашувчилик сезилмоқда. Ташкилий ишлар юксак савияда эмас. Бунинг натижасида машиналарда терилган пахталар хирмон жойлари ва пунктларга ўз вақтида етказиб берилмаяпти, прицеплар етишмайди. Баъзи жойларда пахтанинг сифатига кам эътибор қилинмоқда. Бундай ҳолларга қатъий чек қўйишимиз керак.

Бутун мамлакатимиз, шу жумладан, республикамиз ва пойтахт областининг меҳнаткашлари КПСС XXV съезди қарорларининг илҳомбахш кучи билан яшамоқда. Ўрток Л. И. Брежневнинг Қозоғистон партия-хўжалик активи кенгашида сўзлаган нутқи, бутун совет халқини янги зафарларга руҳлантириб юборди. Областимиз меҳнаткашлари ўрток Л. И. Брежневнинг ёрқин нутқига жавобан дон, чорвачилик, сабзавот ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтирмоқдалар. Улар ғоят қимматли хом ашё—барча халқлар билан дўстлигимиз, бойлик ва фаровонлигимиз рамзи бўлган «оқ олтин»ни ҳам ҳар қачонгидан кўпроқ етиштириш йўлида кураш олиб бормоқдалар. Далаларда меҳнат ғайрати, шижоат, мардлик ва жасорат жўш урмоқда. Янги-янги хирмонлар бунёд этилмоқда. Олтин қўллар яратган олтин дурдоналар она-Ватанимизга ҳадя қилинмоқда.

Пахтакор ва механизатор ўртоқлар! Суръатга-суръат қўшайлик. Бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўпроқ пахта топширишга эришайлик. Бутун агрегатлар ишга солинсин. Уларнинг икки сменада унумли ишлашини таъминлайлик. Пахта йиғим-теримининг тақдири қудратли машиналаримизга, сиз марди-майдон механик-ҳайдовчиларга боғлиқ эканлигини унутманг. Теримчилар иш унумини оширайлик. Ҳаммамиз далага отланайлик, пахтакорга кўмакдош бўлайлик. Пахта фронтида жавлон урадиган, жасорат кўрсатадиган кунлар бошланди. Бутун куч пахта теримига!

БАЙРОҚ ТОПШИРИЛДИ

Сентябрь ойи иккинчи ўн кунлиги социалистик мусобақа якунига мувофиқ Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Тошкент областига берилди.

Кеча Тошкент область партия комитетида областга республика кўчма Қизил байроғини топширишга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

Тошкент областига кўчма Қизил байроқни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов топширди.

Йиғилишда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов, Чиноз районидаги Киров номли колхознинг бригада бошлиғи Т. Охунова, Бўка район партия комитетининг биринчи секретари Т Исломов, Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг раиси А. Исоқов, Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозининг директори Т. Элчибоев ўртоқлар сўзга чиқдилар.

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

ОБЛАСТИМИЗ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 22 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи стун — районлар: иккинчи стун — бир кунда тайёрланган пахта: учинчи стун — шу жумладан машинада: тўртинчи стун — мавсум бошидан буён терилган пахта: бешинчи стун — шу жумладан машинада.

Бўка	6,02	8,14	41,08	44,14
Оққўрғон	5,91	7,32	37,08	41,10
Янгийўл	4,31	4,92	35,81	18,49
Пискент	5,10	6,88	30,58	28,84
Чиноз	4,20	4,24	29,35	17,53
Ўрта Чирчиқ	5,57	7,14	28,71	30,92
Бекобод	5,20	5,71	27,56	24,79
Юқори Чирчиқ	6,53	8,14	24,93	30,70
Қуйи Чирчиқ	7,33	8,91	21,22	24,30
Область бўйича:	5,30	7,02	30,78	30,66

ШОЛИНИ ЎРИБ ОЛИШ ВА ТАЙЁРЛАШ ЮЗАСИДАН 21 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

[Биринчи стун — шоли тайёрлаш топшириғи, иккинчи стун — тайёрланган шоли [тонна], учинчи стун—топшириққа нисбатан тайёрланган шоли проценти, тўртинчи стун —бир кунда тайёрланган шоли, бешинчи стун — мавсум бошидан бери [экин майдонига нисбатан процент ҳисобида].

Бекобод	14.000	1,8	9,5	1,7	13,2
Ўрта Чирчиқ	3.100	0,6	2,2	3,5	19,3
Қуйи Чирчиқ	16.000	0,3	1,7	1,2	4,1
Оққўрғон	2.500	—	—	—	—
Бўка	2.000	—	—	3,6	15,5
Юқори Чирчиқ	1.900	—	—	—	—
Янгийўл	—	—	—	—	5,5
Область бўйича:	32.000	1,0	5,2	1,7	9,3

ТОШКЕНТ РАЙОНИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

Тошкент районн қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошира бориб, давлатга дон, сабзавот, мева ва узум сотиш планларини муддатидан илгари бажардилар. Тошкент шаҳри ва мамлакатнинг бошқа саноат шаҳарлари аҳолисига план топшириқдаги 66,8 минг тонна ўрнига 66,9 минг тонна сабзавот, 4300 тонна ўрнига 4350 тонна узум етказиб бердилар. Мева сотиш плани 270 процент бажарилди. 12 минг 600 тонна картошка, 1200 тонна қовун-тарвуз топширилди.

Давлатга дон сотиш мажбурияти муваффақиятли бажарилди. 1000 тонна дон топширилди. Ҳар гектаридан 65,2 центнердан «қаҳрабо дон» ҳосили олинди.

Район қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари қўлга киритган бу муваффақиятда Навоий номли, Карл Маркс номли, Ленин номли, Охунбобоев номли, Ильич номли колхозлар, сабзавотчилик — полизчилик ва картошкачилик илмий-тадқиқот институтининг муносиб ҳиссаси бор.

Беш йилликни тўрт йилда бажариш ташаббусини бошлаб берган Навоий номли колхоз аъзолари давлатга сабзавот, қовун-тарвуз ва картошка сотиш планларини муддатидан илгари бажардилар. «Ленин йўли», Карл Маркс номли колхозларда картошкадан, айниқса, юқори ҳосил олинди. Карл Маркс номли колхознинг Ф. Мираъзамов бошлиқ бригадасида ҳар гектаридан 165 центнердан картошка олинди. Бригада ҳосилдорликни 200 центнерга етказиш учун курашмоқда.

Шунингдек «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозидан Г. Файзиев, Ильич номли колхоздан Б. Азимов, Ленин номли колхоздан М. Щералиева, Собир Раҳимов номли колхоздан А. Сайдалиев бошлиқ бригадаларда ҳам картошкадан юқори ҳосил етиштирилди. Жуда кўп бригадалар сабзавот ҳосилдорлигини кескин оширишга муваффақ бўлдилар.

Район меҳнаткашлари мева етиштиришни кўпайтиришда ҳам катта ютуқларни қўлга киритдилар. Ильич номли колхозда пландаги 110 тонна ўрнига 660 тонна мева топширилди. Охунбобоев номли колхоз боғбонлари ҳам уч йиллик план миқдорида мева сотдилар.

Соҳибкорлар эришган натижалар ҳам қувончлидир. «Ленин йўли» колхозида план-топшириқдаги 570 тонна ўрнига 640 тонна узум сотилди. Охунбобоев номли колхознинг А. Фозилов бошлиқ бригадасида ҳар гектаридан 200 центнердан узум олинди. «Ленин йўли» колхозининг Х. Умаров бошлиқ бригадаси боғбонлари узум ҳосилдорлигини 260 центнерга етказиш учун курашмоқдалар. Бундай муваффақиятларга фан ютуқлари ва илғорлар тажрибасидан фойдаланиш, суғориладиган ерларнинг самарадорлигини ошириш туфайли эришилмоқда. Комплекс механизация кенг қўлланилди. Минерал ва маҳаллий ўғитлардан ишнинг кўзини билиб фойдаланмоқдалар.

Академик Р. Р. Шредер номли боғдорчилик—узумчилик ва виночилик илмий-текшириш институтининг олимлари ва мутахассислари колхоз ва совхозларга амалий ёрдам бериб, мўл ҳосил олинишига катта ҳисса қўшдилар.

Район меҳнаткашлари ички имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга планга қўшимча равишда яна 15 минг тонна сабзавот, 5 минг тонна картошка, 800 тонна узум, 1000 тонна мева топшириш мажбуриятини олдилар. Улар бу мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар. Шу билан бирга келгуси йил ҳосилига ҳам тайёргарлик кучайтириб юборилди.

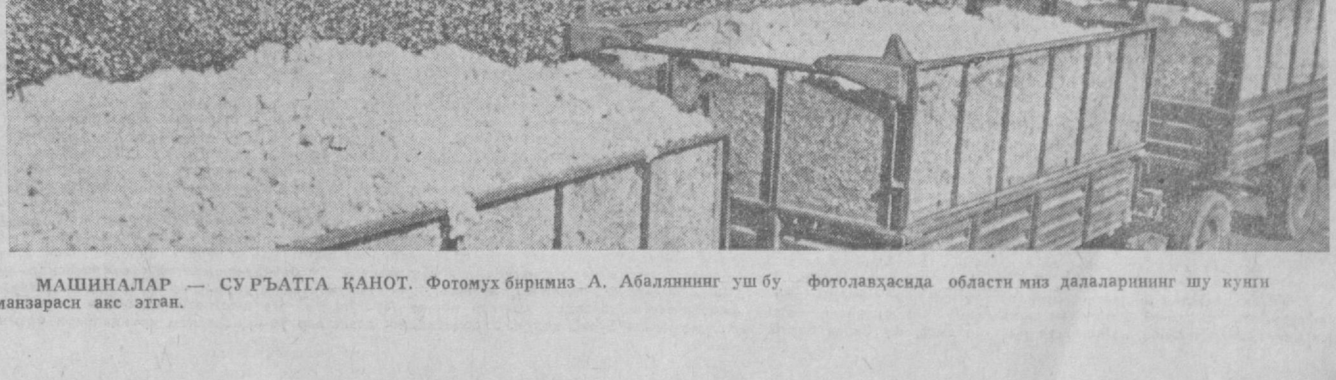

МАШИНАЛАР — СУРЪАТГА ҚАНОТ. Фотомухбиримиз А. Абаляннинг ушбу фотолавҳасида областимиз далаларининг шу кунги манзараси акс этган.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, Ўзбекистон саноат корхоналарининг коллективлари ўнинчи беш йиллик биринчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириб, маҳсулотни реализация қилиш тўққиз ойлик планини муддатидан илгари, 22 сентябрда бажардилар.

(ЎзТАГ).

* * *

ОБЛАСТИМИЗ саноат корхоналарининг коллективлари ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш юзасидан бошланган умумхалқ ҳаракатига қўшилиб, катта меҳнат зафарини қучдилар. Улар реализация ҳажми ва кўпчилик муҳим маҳсулот турларини ишлаб чиқариш бўйича тўққиз ойлик планни муддатидан илгари — 21 сентябрда шараф билан бажардилар.

Мавлуда Эргашева Тошкент тўқимачилик комбинатининг иккинчи йигирув фабрикасида ишлайди. У машҳур йигирувчи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буолма Жўраеванинг шогирди. Мавлуда кунлик топшириқларини 110-120 процентга етказиб бажармоқда.

Комбинатда ишлаб чиқарилаётган газламаларнинг сифати кўп жиҳатдан пардозлаш фабрикаси назорат цехининг коллективига боғлиқ. Ёшназоратчилар М. Қурбонбекова ва К. Беккузиналар (пастдаги суратда) тайёр маҳсулот сифатини кўздан кечиришмоқда.

Ё. БОТИРОВ фотолари.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ЎЗ-ЎЗИНИ ТАНҚИД РУҲИДА

«Олмалиқ» совхозининг 1-бўлими цех партия ташкилоти ўз сафига 40 КПСС аъзоси ва партия аъзолигига кандидатни бирлаштирган. Бўлим коммунистлари ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилида зиммага олинган социалистик мажбуриятини ортиғи билан адо этиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Цех партия ташкилоти коммунистларнинг авангардлик ролини таъминламоқда.

Бўлим аҳли бу йил пландаги 800 тонна ўрнига 1120 тоннадан зиёд ғалла ҳосили етказди. Ҳар гектар майдондан 14 центнердан дон йиғиштириб олинди. Чорвачилик отарларида 335 тонна табиий пичан йиғилиб, бу соҳадаги топшириқ 210 процент адо этилди.

Цех партия ташкилоти қишловга тайёргарликда коммунистларнинг сафарбарлик кучини оширишга эришди. Шу туфайли ҳам мўл-кўл ем-хашак ва озуқа тайёрланди. Сабзавот тайёрлашда ҳам катта ютуқларга эришилди. Ана шундай муваффақиятларни қўлга киритишда КПСС аъзоларидан Р. Абдуллаев, Е. Зукуев, М. Турдиев, Қ. Пардаев, Т. Давронова, Ҳ. Қаҳҳоров каби ишчи-хизматчиларнинг хизматлари арзирли бўлди.

Цех партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишида доклад қилган партия ташкилотининг секретари Маматқул Нишонов ютуқларни қайд қилиш билан бирга юз берган камчиликларни ҳам рўй-рост очиб ташлади. Жумладан социалистик мусобақанинг оммавийлиги учун етарли эътибор берилмаётгани, шунингдек жамоат ташкилотларининг ишлаб чиқариш ишларига кам диққат қилаётгани танқид қилинди.

Доклад юзасидан музокарага чиққан узумчилик звеноси бошлиғи Ҳасан Қаҳҳоров ҳам бўлимда социалистик мусобақанинг таъсир кучи сезилмаётганини алоҳида таъкидлаб ўтди.

— Оммавий-сиёсий ишларни янада кучайтириш мақсадида, — деб давом этди у, — қатор тадбирлар ишлаб чиқилди. Лекин ижроси устидан қатъий назорат ўрнатилмаганлиги учун қоғозда қолиб кетди. Лекторлар группаси ўз фаолиятини бўшаштириб юборган. Улар меҳнаткашлар ўртасида жуда кам лекция ва суҳбатлар олиб боришди.

Бригада бошлиғи Абдуназар Ҳамроев социалистик мусобақанинг тўғри йўлга қўйилмаганлиги туфайли илғор тажрибаларни оммалаштириш кўнгилдагидек эмаслигини айтди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан коммунистлар партиявий-ташкилий ишлар даражасини ошириш лозимлигини уқдириб ўтишди. Коммунистларнинг партия топшириқларини қандай бажараётганликлари устидан назорат етарли ўрнатилмаган. Шунингдек йиғилишларда коммунистларнинг ҳисоботи қўйиб борилмайди.

Цех партия ташкилоти оммавий-сиёсий ишларга раҳбарликни бўшаштириб юборган. Дала шийпонларида жанговар варақа, деворий газеталар тез-тез чиқариб турилмайди.

Ёзги мавсумий боғчалар ташкил этилмаганлиги туфайли болали аёллар совхоз ишлаб чиқаришида қатнаша олмаяптилар. Партия ташкилоти эса ана шу нуқсонларни кўра била туриб уларни тугатиш учун курашмаяпти.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида партия бюросининг янги состави сайланди.

М. ҚАЮМОВ,
Оҳангарон районн.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИ

«ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИ»

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг назарий ва сиёсий журнали «Ўзбекистон коммунисти»нинг сентябрь ойи сони босмадан чиқди. Журнал КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1976—1980 йилларда ерларни мелиорациялаш плани ва мелиорация қилинган ерлардан фойдаланишни яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги қарори билан очилади.

КПСС XXV съезди ташкилий-партиявий ишларни янада яхшилаш юзасидан муҳим вазифалар қўйди. Журнал бу сонда «КПСС XXV съезди қарорлари — ҳаётга» рубрикаси остида КПСС Марказий Комитети секретари И. Капитоновнинг «КПСС XXV съезди ва ташкилий-партиявий ишнинг актуал вазифалари» сарлавҳали мақоласини эълон қилган. «Ривожланган социализмнинг социал-иқтисодий проблемалари» рубрикаси остида эса Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретари И. Қурбоновнинг «Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг бош йўли» мақоласи босилган.

«Партия ва совет қурилиши» рубрикаси остида босилган мақола ёш коммунистлар билан ишлаш форма ва методларини такомиллаштиришга бағишланган. Унда Октябрь район партия комитетининг инструктори А. Валихонов ва тарих фанлари кандидати И. Ҳақиев ўртоқлар ёш коммунистлар билан ишлашни яхшилашда Октябрь район партия комитети тўплаган тажрибаларни шарҳлаб берганлар.

Журнал бошқа темаларда ҳам бир қатор қизиқарли мақолалар эълон қилган. Уларнинг бири «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун» шиори остида Тошкентда ўтказилган халқаро кинофестивал якунларига бағишланган. Яна бир мақолада оғзаки пропаганда савиясини ошириш проблемалари ҳақида фикр юритилган.

Тарихий сана ва воқеалар, янги чиққан китоблар тўғрисидаги мақолалар ҳам журналхонларда катта қизиқиш уйғотади.

АГИТАТОР ИШ ФАОЛИЯТИДАН

СЕРМАЗМУН ВА ТАЪСИРЧАН

Агитаторнинг илтимосига кўра, корхонанинг инженер-техник ходимлари махсус хонага тўпланишди. Шундан сўнг агитатор йиғилганларга «Ҳамма тўпландими?» деган маънода бир-бир назар солиб, оҳиста гап бошлади:

— Биз, ўтган душанба куни «Рационализаторлик таклифларининг самарадорлиги» деган темани муҳокама этгандик.— деди у. Шу хусусда бирор тушунмовчилик учрадими?

— Ҳеч қандай саволимиз йўқ, тема юзасидан батафсил тушунчага эгамиз, — дейишди йиғилганлар.

Шундан кейин агитатор «Электр энергиясидан рационал фойдаланишнинг афзалликлари» деган навбатдаги мавзуни ўта бошлади.

— Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, саноатнинг турли соҳаларини механизациялаш ҳамда автоматлаштириш вазифаларининг барчаси электр қуввати ишлаб чиқариш билан чамбарчас боғлиқдир,— деб сўзида давом этди у.— Шу боисдан ҳам партия ва ҳукуматимиз бу соҳага жуда катта эътибор бермоқда, янги ГЭСлар вужудга келмоқда. Буни районимизда ишга туширилган Чорвоқ ГЭСи ва бунёд этилаётган Хўжакент ГЭСи мисолида кўришимиз мумкин.

Электр станциялари бундай тез суръатлар билан ўсиб бораётган бир даврда унинг тежамкорлиги устида бош қотириб ўтириш лозиммикан, деган савол туғилиши мумкин. Албатта, лозим. Бир киловатт-соат электр энергияси ёрдамида 33 килограмм кўмир, 3,5 килограмм нефть қазиб чиқарилади, 104 килограмм чўян, 1,5 килограмм пўлат эритилади. Бундан ташқари, 12,5 килограмм ғалла янчилиб, 90 килограмм нон ёпилади. Бизда бўлса баъзилар электрдан фойдаланиб бўлгач ҳам ток билан ишлайдиган станок ёки бошқа асбобларини ҳатто соатлаб беҳуда ишлатиб қўядилар. Хонадонларда ҳам айрим электр лампочкалари куппа-кундузи ёниб туради. Биз, нурчилар, тежамкорликнинг муҳим омили бўлган масаланинг ана шу томонларига ҳам эътиборни кучайтирмоғимиз лозим.

Шу пайт ўтирганлардан бири:

— Корхоналарда айрим ишчилар маҳсулот ишлаб чиқаришда бракка йўл қўйишади. Кейинчалик эса уни яна қайта ишлаб чиқариш учун электр асбоб-ускуналаридан бемалол фойдаланишаверади. Бунинг натижасида ҳам электр энергия ортиқча сарф бўлади-ку,— деди.

— Гапингиз жуда тўғри, —деди агитатор.— Шунинг учун ҳам бракка йўл қўяётган бундай «ишбилармон»ларга қарши тегишли чора кўрилиши даркор.

Шулардан сўнг электр монтёрлардан А. Асролов, Т. Мирҳамидов, В. Садовников, назоратчи Н. Черменгулская каби тингловчилар мавзуга оид фикр ва мулоҳаза билдиришди. Шундай қилиб, 45 минутли суҳбат кутилгандан ҳам қизиқарли мунозара билан ўтди...

Асад Йўлдошев уч йилдан буён Бўстонлиқ район электр тармоқлари идорасининг инженер-техник ходимларига агитаторлик қилиб келади. У ўз суҳбатларини қатъий план асосида, ҳафтанинг душанба кунлари ўтказмоқда, ҳар бир суҳбатининг мазмунли ва таъсирчан бўлишига интилиб, бу борада турли адабиётлардан, газета ва журналлардан яхши фойдаланмоқда. У ўз коллективида КПСС XXV съезди қарорлари ҳамда партия ва ҳукуматимизнинг муҳим ҳўжжатларини кенг ва батафсил шарҳлаб беради.

Шунингдек, агитатор ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга қаратилган тадбирларни белгилаш борасида ҳам ибратли ишларни амалга оширмоқда.

Ф. НУРМАТОВ,
Бўстонлиқ районн.

ЦЕМЕНТ БАЗАСИ ҚУРИЛИШИ ОҚСАМОҚДА

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «ГЛАВСНАБ»ига қарашли «Узглавстройснабсбит» ташкилоти республикадаги барча қурилишларни бинокорлик материаллари билан таъминлайди. Кейинги йиллар мобайнида таъминотни яхшилаш мақсадида катта ишлар амалга оширилмоқда. Буюртмачиларнинг талаб-эҳтиёжлари атрофлича ўрганилиб, уларни моддий-техника ресурслари билан комплекс тарзда таъминлаш йўлга қўйиляпти.

Тошкент шаҳри ва область районларидаги темир-бетон буюмлар заводларини, қурилишларни бинокорлик материаллари, асосан цемент билан таъминлашни яхшилаш мақсадида Чирчиқ дарёсининг қирғоғида Калинин районидаги «Қорасув» совхозининг территориясида йирик марказлашган база қурилмоқда. 12 минг тонна цемент сақланадиган, механизациялашган бу база фойдаланишга топширилгач, Оҳангарон цемент заводидан келтирилган цемент қурилиш объектларига, корхоналарга марказлашган усулда етказиб берилади. Цемент тарқатишда бу усулнинг қўлланиши жуда катта қулайликлар яратиш билан бирга кўплаб маблағни тежаб қолиш имконини беради. Бу элеватордан цемент тарқатиш ҳар бир тонна цемент нархини 2 сўм 35 тийинга арзонлаштиради. Умуман, қурилиш объектларини, корхоналарни марказлашган усулда цемент билан таъминлаш натижасида республика халқ хўжалиги йилига 3,6 миллион сўмлик иқтисодий фойда кўради.

Бу муҳим объект қурилишини «Главташкентстрой»га қарашли 3-трестнинг 36-бошқармаси бинокорлари 1974 йили бошлаб юбордилар. Ўша йили объект қурилишига етарли эътибор берилмаганлиги натижасида йил охиригача планда белгиланган 390 минг сўм ўрнига 80 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди, холос. Бош пудратчи буюртмачи билан биргаликда бир қанча тадбирларни ишлаб чиқиб, 1975 йили қурилиш ишларини жадал суръатда олиб бора бошлади. Натижада 1975 йилги қурилиш-монтаж ишлари плани 39,4 минг сўмга ошириб адо этилди. Маъмурий корпус ва бир қанча қўшимча биноларнинг умумқурилиш ишлари ниҳоясига етказилди.

Бу йил қурувчилар зиммасига ниҳоятда масъулиятли вазифа юклатилган. Йил охирига бориб бу объектнинг биринчи навбати қурилиши тугалланиб, фойдаланишга топширилиши лозим. Бинокорлар ўз зиммаларидаги вазифани муваффақиятли адо этиш учун имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, юксак мажбуриятлар олган эдилар. Бош пудратчи буюртмачи билан биргаликда бу йил пландаги 700 минг сўм ўрнига 1 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариб, 420 минг тонна юк қабул қилиб оладиган ва тарқатадиган ишлаб чиқариш корпуси, 5,4 минг квадрат метр майдонли ёпиқ омборхона биноларини фойдаланишга топшириш юзасидан қўшимча тадбирлар ишлаб чиқди.

Бош пудратчи ўз ваъдасига вафо қилиб, ўтган ярим йил мобайнида пландаги 163,7 ўрнига 176 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарди.

Лекин бош пудратчининг вазифаси бу билан чегараланиб қолмайди. У ўз зиммасидаги вазифаларни тезкорлик билан адо этиб, буюртмачи, ёрдамчи пудратчилар ўртасидаги алоқани мустаҳкамлаб, объектда меҳнатни оқилона ташкил этиши, қурилиш иштирокчиларидан ҳар бир ишни муддатида бажарилишини талаб қилиб, барча ишни қатъий назорат остига олиши лозим. Ўз зиммасидаги масъулиятни ҳис этган бош пудратчи буюртмачи билан ҳамкорликда қурилиш ишларини график асосида олиб бориш учун бир қанча чора-тадбирларни белгилади. Лекин ёрдамчи пудратчиларнинг масъулиятсизлиги оқибатида бош пудратчи ва буюртмачининг талаблари бажарилмай, етти ойлик капитал маблағ ўзлаштириш ва қурилиш-монтаж ишлари плани барбод бўлди.

Шуниси ажабланарки, бу базани тезроқ ишга туширилишидан «Главташкентстрой» ниҳоятда манфаатдор бўлишига қарамай, шу ташкилотнинг объект қурилишида иштирок этаётган бошқармалари ишни сусайтириб юборишган. Улар ўз зиммаларидаги вазифаларни муддатида адо этишни пайсалга солиб бошқа пудратчиларнинг ишига ҳам ҳалақит беришмоқда. Жумладан «Главташкентстрой»га қарашли пардозлаш трестининг 44 ва «Таштрансспецстрой» трестининг 71-бошқармалари бинокорлари ўтган ойлар ичида ниҳоятда сусткашлик билан ишлаб, давлат планини бажара олмадилар. Айниқса, «Главташкентстрой»га қарашли Саноат корхоналари бошқармасининг 6-темир-бетон буюмлар заводи томонидан элеваторларни монтаж қилишда ишлатиладиган темир-бетон «сигмент» айланаларнинг етарли миқдорда етказиб берилмаётганлиги оқибатида 93-ихтисослашган трестнинг Тошкент монтаж бошқармаси ўз зиммасидаги вазифаларни бажара олмаяпти. Бунинг оқибатида бу бошқарма монтажчилари омборхона қурилишида ўтган 7 ой мобайнида пландаги 114 минг сўм маблағни ўзлаштира олмадилар.

Саноат корхоналари бошқармаси раҳбарлари турли баҳоналарни рўкач қилиб, керакли миқдорда сигмент айланалар етказиб берилмаяпти. Ўтган давр ичида пландаги 687 куб метр ўрнига 20 кубметр ана шундай конструкциялар ишлаб чиқарилди холос. Агар иш шундай сусткашлик билан давом этаверса, бу йил объектнинг биринчи навбати фойдаланишга топширилмай давлат плани барбод бўлиши мумкин. Биз бу сусткашлик сабабини «Главташкентстрой»га қарашли Саноат корхоналари бошқармаси бошлиғи ўртоқ В. Гауфлердан сўраганимизда у шундай жавоб берди:

— Бундай цемент элеватор Ўрта Осиёда биринчи маротаба қурилмоқда. Шунинг учун ҳам бу соҳада ҳали етарли тажрибага эга эмасмиз. Айниқса элеваторни монтаж қилишда ишлатиладиган темир-бетон сигмент айланаларини ишлаб чиқиш қийин бўлмоқда. Бунинг устига 6-темир-бетон буюмлар заводининг бошқа буюртмалари ҳам жуда кўп. Бу конструкцияни қўядиган форма тайёрлашга кўп вақт сарфланмоқда. Шу қийинчиликларга қарамай биз кунига 4 та ана шундай сигмент ишлаб чиқаряпмиз. Ҳа, ҳақиқатан ҳам бу пландагидан анча кам. Ана шуларни ҳисобга олиб, ҳозирда сигментни кўплаб ишлаб чиқиш учун зарур чора-тадбирларни кўряпмиз. Яқиндан бошлаб мана шундай конструкцияларни етарли миқдорда тайёрлашга ваъда берамиз.

Саноат корхоналари бошқармаси бошлиғининг бу сўзларига қурувчилар эътироз билдиришмоқда. «Бундай цемент элеваторлари Иттифоқимизнинг кўпгина республикаларида қурилган. Жумладан, Қозоғистон ССР-да ҳам ўз муддатида ишга туширилди. Ана шуларнинг тажрибасидан фойдаланиш мумкинку, ахир. Агарда улардан илтимос қилинса, сигмент тайёрлашнинг технологик чизмаларини албатта етказиб берадилар. Шунингдек, 6-темир-бетон буюмлар заводида иш икки сменада ташкил этилса, керакли миқдорда сигмент айланалар ишлаб чиқарилади. Бу фақат ишни оқилона ташкил этишга боғлиқ, — дейди биз билан суҳбатда 93-трестга қарашли Тошкент монтаж бошқармасининг бошлиғи ўртоқ В. Левицкий. Шунингдек, «Главташкентстрой»га қарашли Саноат корхоналари бошқармасининг ремонт-механика заводи (директори Б. Дехтярь) етарли миқдорда металл етказиб бермай ишни орқага сурмоқда.

Таъминотчиларнинг бундай хотиржамлиги турли хил тортишувларга ва келишмовчиликларга сабаб бўлмоқда. Шу билан бирга ишда ўзгариш сезилмаяпти. Қурилиш ишлари ҳамон сусткашлик билан давом этмоқда. Ана шулардан кўриниб турибдики, қурилиш иштирокчилари ўртасида ўзаро ҳамкорлик бўлмаса, ҳеч қандай натижага эришиб бўлмайди. Шунинг учун ҳам буюртмачи, бош пудратчи ва ёрдамчи пудратчилар таъминотчилар билан ўзаро келишиб, ҳамкорликда қурилиш ишларини тезлаштиришнинг чора-тадбирларини белгилаб олиб, қатъий иш графикларини тузиб чиқишлари лозим. Бу ишнинг барча масъулияти бош пудратчи, таъминотчи ва «Главташкентстрой» зиммасига тушади.

Вақт ўтиб бормоқда. Объектнинг биринчи навбатини фойдаланишга топшириш муддати ҳам яқинлашиб қолди. Қурувчилар ҳозирги ғанимат кунлардан унумли фойдаланиб, йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиб, объектни белгиланган муддатда фойдаланишга топшириш учун барча имкониятларни сафарбар этишлари зарур.

Х. ЮСУПОВ,
«ГЛАВСНАБ»га қарашли «Узглавстройсбит» бошлиғининг биринчи ўринбосари.
С. САЛИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

СОЦИАЛИСТИК ҲАМДЎСТЛИКНИНГ МУСТАҲКАМ АСОСИ

КПСС XXV СЪЕЗДИ МАТЕРИАЛЛАРИНИ УРГАНУВЧИЛАРГА ЁРДАМ

КПСС XXV съездида таъкидланганидек, пролетар интернационализми марксизм-ленинизмнинг асосий принципларидан биридир. У компартиялар ва умуман ишчилар ҳаракатининг қудратли ва синалган қуролидир. У ижтимоий тараққиёт эҳтиёжларининг ўзидан келиб чиққан бўлиб барча миллатлар, мамлакатлар пролетариатининг барча миллат ҳамда мамлакатлар буржуазиясига қарши баҳамжиҳат бўлиб курашиши лозимлигини тақозо этади. Пролетар интернационализми идеологиясини, меҳнаткашларнинг синфий бирдамлиги ғоясини биринчи марта К. Маркс ва Ф. Энгельс илмий жиҳатдан асослаб бердилар. Улар ишчилар синфининг халқаро ҳамкорликка интилиши унинг иқтисодий аҳволидан, ижтимоий ишлаб чиқаришда тутган ўрнидан, синфий манфаатларининг уйғунлигидан, барча мамлакатлар ва миллатлар ишчиларининг кураш мақсади ва вазифаларининг муштараклигидан келиб чиқишлигини исботладилар.

К. Маркс ва Ф. Энгельс хулосаларига таяниб, В. И. Ленин янги типдаги партияни тузиш, унинг сиёсатини белгилаш, шунингдек бу партия амалий фаолиятини ташкил этишнинг асосий белгиси сифатида пролетар интернационализми принципларини пухта асослаб берди. Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабаси эса ленинчи партиямизнинг барҳаёт интернационал жасорати сифатида тарихга кирди. Улуғ Октябрь ишларининг мантиқий давоми сифатида дунёда биринчи марта интернационализм принциплари асосида ишчи ва деҳқонларнинг кўп миллатли давлати —СССР ташкил этилди. Совет Иттифоқи озод халқларнинг илгари тарихда мисли кўрилмаган бирлик ва дўстлик муносабатларининг гавдаланишидир, пролетар интернационализми ғояларининг ишончли ғалабасидир.

СССРда социалистик миллатларнинг вужудга келиши ва жаҳон социализм системасининг ташкил топиши натижасида пролетар интернационализми янги, олий босқичга, яъни социалистик интернационализм босқичига кўтарилди. Агар пролетар интернационализмининг ижтимоий негизи пролетар синфий манфаатларининг бирлиги бўлса, социалистик интернационализмнинг ижтимоий негизи ғалаба қозонган ишчилар синфи, барча меҳнаткашлар манфаатларининг бирлигидир.

Пролетар интернационализмининг социалистик интернационализмга ўсиб ўтиши ишчилар синфи идеологиясини меҳнаткашларнинг барча табақаси ўзлаштириб олиши натижасида рўй берди. Эндиликда интернационализм наинки ишчилар синфининг, балки шу синф идеологиясини ўзлаштириб олаётган меҳнаткаш деҳқонларнинг, зиёлиларнинг, умуман социалистик мамлакатлардаги барча меҳнаткашларнинг ҳаракат байроғига айланган. Интернационализмнинг кўп миллатли Совет давлатида пайдо бўлган бу белгиси жаҳон социализм системаси шароитида янада ривожланаётир.

Социализм ғалабаси туфайли интернационализм кенг кўлам касб этиб, кундалик социал практикага айланди. Социалистик мамлакатларнинг давлат, хўжалик ва маданий қурилишда, қонунчиликда, партия ва жамоат органлари ҳамда ташкилотларининг кундалик фаолиятида, меҳнаткашлар оммасининг турмуши ва меҳнати жараёнида интернационализм ғоялари кенг қўлланилади. Совет Иттифоқининг ва социалистик системага мансуб бошқа қардош мамлакатларнинг кундалик кўп қиррали ҳаёти бунинг ёрқин тасдиқидир. «Социализм мамлакатлари билан олиб борилаётган муносабатларда — деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXV съездида, — КПСС синалган қоидага: ишларни чинакам тенг ҳуқуқлилик ва бир-биримизнинг ютуқларимиздан манфаатдор бўлиш руҳида олиб бориш, фақат миллий манфаатларгина эмас, шу билан бирга интернационал манфаатларни ҳам эсда тутиб, тегишли қарорларни ишлаб чиқиш керак, деган қоидага қатъият билан амал қилмоқда».

Социализм ғалабаси шарофати билан интернационализм ва ватанпарварлик бир-бири билан узвий равишда уйғунлашиб кетди. Юздан ортиқ миллат ва элатни ўзига бирлаштирган Совет Иттифоқида совет ватанпарварлиги интернационал мазмунга эгадир. Жаҳон социализм системасининг ривожлана бориши натижасида социалистик ватанпарварликнинг географик доираси ҳам кенгаяверади. У миллий чегаралардан ташқарига чиқиб, кўпгина социалистик миллатлар ҳамда элатларни қамраб олади ва шу тариқа аста-секин интернационализм билан қўшилиб кетади. Айни вақтда бутун социалистик ҳамдўстлик доирасида ватанпарварликнинг интернационализм билан қўшилиб кетиши жараёни содир бўлаётир. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Программасида ва бошқа ҳужжатларида СССРда коммунистик жамият қуриш совет халқининг буюк интернационал бурчи эканлиги қайд қилинган. Бинобарин, коммунизм ишига садоқат, социалистик Ватанга, социалистик мамлакатларга муҳаббат КПСС Программасидаги совет кишилари аҳлоқ кодексига биринчи принцип қилиб ёзиб қўйилган.

Жаҳон социализми шароитида социалистик интернационализм суверен социалистик давлатлар ўзаро муносабатларига негиз қилиб олинди. Илгари, бир қатор мамлакатларда социализм ғалаба қозонгунига қадар интернационализм фақат халқаро ишчилар ҳаракатида ва ССР Иттифоқига бирлашган социалистик республикаларнинг ўзаро муносабатларида қўлланилиб келган. Эндиликда эса социалистик мамлакатлар давлатлариаро муносабатларнинг асосий принципига айланган интернационализм халқаро ҳуқуқий норма характерига эга бўлиб қолди. У социалистик давлатлар ўртасидаги шартномаларда, давлат қонунларида, биргаликдаги декларация ва баёнотларда ўз ифодасини топаётир.

Ҳаёт синовларидан ўтган марксизм-ленинизм принциплари, пролетар интернационализми принциплари жаҳон социализм системаси мамлакатлари ўзаро муносабатларининг асоси ва мазкур принципларга қатъий риоя этиш шу системани мустаҳкамлашнинг гарови эканлиги социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари вакилларининг 1957 йилдаги Кенгаши Декларациясида, коммунистик ва ишчи партиялари вакилларининг 1960 йилдаги Кенгаши Баёнотида ва ниҳоят коммунистик ва ишчи партияларнинг 1969 йилги халқаро Кенгашининг Асосий ҳужжатида қайд этилган.

Қардош мамлакатлар раҳбар партиялари ва халқларининг муштарак мақсадлар учун курашдаги бирлиги ва жипслигининг ҳамда уларнинг марксизм-ленинизм, пролетар, социалистик интернационализм буюк байроғига чексиз садоқатининг жуда муҳим аҳамияти КПСС XXV съездида ҳам делегатларнинг, ҳам чет эллик меҳмонларнинг нутқларида яна зўр эътиқод билан қайд этилди. Болгария Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ва Болгария Халқ Республикаси давлат кенгашининг раиси Т. Живков «Абадий барҳаёт марксизм-ленинизм таълимотига, пролетар интернационализмига садоқат — бизнинг коммунистик ишимиз тантанасининг гаровидир!» деб таъкидлади. Венгрия социалистик ишчилар партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Я. Кадар эса интернационалистик қардошларча жипслик натижасида социалистик мамлакатлар кучқудрати ортаётганини кўрсатиб ўтди.

Совет Иттифоқи билан бошқа социалистик мамлакатлар ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида тузилган шартномаларда ҳам социалистик интернационализм принциплари ёрқин намоёндир. Варшава Шартномаси, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши Устави, Халқаро меҳнат тақсимотининг асосий принциплари ҳамда социалистик ҳамдўстликнинг бошқа халқаро ҳужжатларига социалистик интернационализм принциплари дастур қилиб олинган.

Эндиликда Совет Иттифоқи ва жаҳон социалистик ҳамдўстлигига бўлган муносабат интернационализм намоён бўлишининг олий формасига ва унинг бош мезонига айланиб қолди. Чунки Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстликдаги бошқа давлатлар бутун дунёда тинчлик ва социализмнинг ишончли, мустаҳкам таянчидир. Шунинг учун ҳам социалистик ҳамдўстликни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш бутун дунё меҳнаткашларининг муқаддас интернационал бурчи, у планетамиз халқларининг энг ҳаётий, муштарак манфаатларига жавоб беради.

Марксизм-ленинизмга ва социалистик интернационализмга садоқат тўғрисидаги гаплар социалистик мамлакатлар бирлиги ҳамда жипслигини мустаҳкамлашга қаратилган амалий ишлар билан тасдиқланиши жуда муҳим аҳамиятга эгадир. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг раҳбар партиялари ва давлатлари ички ва ташқи сиёсатда айнан шундай йўлни амалга оширмоқдалар.

Шундай қилиб, қардош мамлакатларда интернационал бирдамлик ғояси кенг меҳнаткашлар онгига сингиб, социализм ва коммунизм қуриш учун, марксизм-ленинизм принциплари асосида социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари жипслигини мустаҳкамлаш учун курашнинг буюк ҳаракатлантирувчи кучига айланмоқда. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ўртасидаги ўзаро муносабатларда тўпланган тажрибага, шунингдек халқаро аҳамиятга молик бўлган бир қатор ижтимоий-сиёсий ҳужжатларга таяниб, социалистик интернационализмнинг қуйидаги принципларини қайд этиш мумкин.

Социалистик интернационализм — бу:

— марксизм-ленинизм асосидаги қардошларча дўстлик, интернационал бирдамлик, бирлик ва жипсликдан;

— социализм ва коммунизм қурилишида, империализм ва реакцига қарши курашда ўртоқларча ўзаро ёрдам, бир-бирини қўллаб-қувватлашдан;

— миллий ва давлат суверенитетини, мустақилликни ҳурматлашдан;

— социалистик давлатлар ҳамда қардош коммунистик ва ишчи партияларининг ички ишларига аралашмасликдан;

— интернационал бурчни бажаришда тўла тенг ҳуқуқлилик ва ҳамма учун баб-баравар масъулиятдан, бир-бирининг тажрибасини ўрганиб, ундан умуман социалистик ҳамдўстлик ва ҳар бир қардош мамлакат манфаатлари йўлида фойдаланишдан;

— бошқа халқларнинг миллий хис-туйғуларини ва қадр-қимматини ҳурматлашдан, миллатчилик ва шовинизмга қарши кураш олиб боришдан, барча миллатлар меҳнаткашларини социалистик интернационализм ва ўзаро ишонч руҳида тарбиялашдан иборатдир.

«Социалистик интернационализмнинг олижаноб принципларига содиқлик, — деб уқдиради ўртоқ Л. И. Брежнев, — муштарак ишимизнинг, тинчлик, халқлар озодлиги ва бахт-саодати ишининг, социализм ва коммунизм ишининг келажакдаги ғалабасини таъминловчи мустаҳкам гаровдир».

Ҳар бир социалистик миллатнинг равнақ топиши, социалистик давлатларнинг суверенитети мустаҳкамланиши билан бирга уларнинг бир-бири билан боғланиши ҳам тобора мустаҳкамлана берди, уларнинг сиёсатида, экономикасида, социал ҳаётида умумийлик элементлари тобора кўпаяверади. Бинобарин, ҳамдўстликдаги мамлакатлар ривожланиш даражаси ҳам бир-бирига аста-секин тенглашиб бормоқда. Социализм мамлакатларининг ҳаётидаги мана шундай яқинлашиш жараёни КПСС XXV съездида ўртоқ Л. И. Брежнев кўрсатганидек, ҳозирги вақтда қонуният тариқасида аниқ ва муайян намоён бўлмоқда.

Социализм мамлакатларининг бир-бирига бундан буён ҳам аста-секин яқинлашавериши ва улар ўртасидаги ҳамжиҳатликни муттасил мустаҳкамлаб бораверишни ҳукмрон партияларнинг сиёсатига, уларнинг

ЎЗ КУЧИМИЗ БИЛАН ТЕРИБ ОЛАМИЗ

БЎКА. (Ўз мухбиримиздан). Райондаги илғор «Октябрь 40 йиллиги» колхози пахтакорлари 1000 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил олишга аҳд қилдилар.

Колхоз пахтакорлари ҳосилни четдан ишчи кучи жалб этмай ўз кучлари ва машиналари билан териб олишга қарор қилганлар. Ҳозир колхозда 17 та пахта териш машинасининг ҳаммаси тўла қувват билан ишлаб турибди. Дастлабки кунларданоқ ҳар бир машина билан ўрта ҳисобда 10—12 тоннадан пахта терилмоқда.

Колхознинг Сервер Усеинов, Михаил Галин, Исмоил Муртазоев, Режеб Бесбаев сингари механик-ҳайдовчилари машина билан кўп пахта теришда бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. Шу кунларда колхоз пахтакорлари кунига 8—9 процент миқдорида пахта териб давлат омборига топширмоқдалар.

— Биз,— дейди колхоз партия ташкилотининг секретари Пўлатов,— белгилаб қўйган тадбирларимизга мувофиқ халқ хўжалик планини 30 сентябрда, мажбуриятимизни эса 20 октябрда бажарамиз.

БЕКОБОД районидаги 4-«Далварзин» совхози далаларида машина терими суръати кун сайин ўсиб бормоқда. Суратда: совхоз ишчилар комитетининг раиси Н. Мамажонов ва звено бошлиғи У. Турсунқулов ўртоқлар машина терими учун ажратилган пайкалларда.

М. Қорабеков фотоси.

ТЕЛЕЖКАЛАР ҚАНИ?

Ҳозир далалар чинакам жанговар меҳнат фронтига айланган. Қаёққа қараманг чамандай очилган оппоқ пахталар кўзларни қамаштиради. Ҳавасингизга ҳавас қўшиб, бағрига чорлайди.

Кенг пайкалларда ишлаб турган моҳир механик-ҳайдовчиларнинг, чевар теримчиларнинг қўллари-қўлларига тегмайди. Улар бугун кечагидан, эртага бугунгидан теримни жадаллаштириш учун интилмоқдалар.

Деҳқонларга бу йил қутлуғ келди, пахта йили бўлди, дейдилар. Бу бежиз эмас. Сегизбоев номли совхоз директори Омонбоев: «Қаерга борсам теримчилар менга барака пахта беришяпти», дейди.

Мана Насиб Дурсонов бошлиқ бригада дала шийпони. Областдан, райондан қўшни райондан келган вакиллар билан совхоз раҳбарлари ҳосилдорликни чамалаб кўришмоқда. Улар бир туп ғўзадаги яхши очилган 18 та кўсакнинг пахтасини тарозида тортиб кўришди. 101 грамм! Ҳар бир кўсак—чаноқдаги пахта ўртача 5,5 грамм келди. Агарда ҳар туп ғўзада 18 та эмас, 8 тадан кўсакнинг пахтаси териб олинган тақдирда ҳам, бу бригада 55 центнерлик мажбуриятини сўзсиз бажаради.

Бригадада кунига йиллик планган нисбатан 7-8 процент миқдорда пахта териб топшириляпти. Насиб Дурсоновнинг ўғиллари: механик-ҳайдовчи Ҳамза Мамедов, Атом Мамедов, Анвар Мамедов, уларнинг касбдоши Алиқул Холиқуловлар кунига 7-8 тоннадан пахта териб бригада хирмонига барака киритмоқдалар.

Совхоз марказидан 4-бўлимга келаверишдаги йўл ёқасида тайёрлов пункти олдида ҳали соат 11 бўлишига қарамай пахта ортилган прицеп-тележкалар қаторлашиб турибди. Кўчанинг нариги бетидаги пайкалларда «зангари кема»лар сузиб юрибди. Йўл бўйларидаги машиналар қайриладиган айрим майдонларда эса бункерлардан ағдарилган пахталар уюлиб ётибди. Хайрон бўлдик. Нега бу пахталар тўғридан-тўғри прицепларга ағдарилмаган?! Бу аҳволда тупроққа қоришиб, «оқ олтин»нинг сифати бузилади-ку?!

Совхознинг И. Абдусаматов бошлиқ юқори ҳосилли бригадаси далаларини айланар эканмиз, бу саволга жавоб излардик.

Бўлим ишчилари бу йил 672 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил олиш учун курашиб, чиндан ҳам мўл ҳосил етиштирганлар. Далалардаги пахта чамандай очилиб ётибди. Мавжуд 19 та пахта териш машинасининг ҳаммаси ишлаб турибди. Дастлабки кунларданоқ йиллик планнинг 5,5-6 процента миқдорида пахта терилган.

— Ишлар қалай, камчиликлар йўқми? — сўрадик бўлим бошлиғидан.

— Нима десам экан, — у бизнинг нимага шама қилаётганимизни пайқаган эди. Суръат кундан-кунга тезлашяпти. Машиналар билан бир юришда гектаридан ўрта ҳисобда 27-28 центнердан ҳосил йиғиб олинмоқда. Бундан хурсандмиз. Лекин прицеп-тележка ҳамда пахтани ортадиган механизмлар етишмаётганлиги ишимизга анча ҳалақит бераяпти. Баъзан ерга тўкилган пахтани қўлда ортишга тўғри келаяпти.

Сегизбоев номли совхознинг деярли ҳамма бўлимларида пахта терими қизиб кетган. Хўжаликда мавжуд 80 та пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчилари пахтакорларнинг оғирини енгил қилиш учун енг шимариб ишлашмоқда. 4-бўлимдаги сингари бошқа бўлимларда ҳам терим жадал бормоқда. Лекин юқорида айтганимиздек шундай долзарб кунларда пахта ортадиган тележкаларнинг етишмаслиги кишини ачинтиради. Бу эса ишни хийла мураккаблаштирмоқда. Қўл меҳнатини кўпайтирмоқда.

Хўжалик партия ташкилотининг секретари Раҳим Ҳакимжоновнинг айтишига қараганда совхоз бу йил юздан ортиқ тележка олиши керак эди. Лекин ҳанузгача бу техникадан дарак йўқ.

Бундай етишмовчилик — Оққўрғон районидагина эмас, бошқа районларда ҳам содир бўлмоқда. Алоқадор ташкилотлар нега бу муҳим ишга эътибор бермаётганликлари, бу йилги шароитни ҳисобга олган ҳолда иш тутилмаганлиги кишини ажаблантиради.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхозида етиштирилган мўл картошка ҳосили машиналар ёрдамида йиғиштириб олиняпти. Суратда: бригада бошлиғи И. Раҳматуллаев (чапда) ва механизатор Н. Мусабоевлар.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

МАВСУМ МАСЪУЛИЯТИ

КОЛХОЗИМИЗ меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликнинг дастлабки босқичида 780 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» олиш ишқи билан яшамоқдалар. Бошқача қилиб айтганда, бу йил она-Ватан хирмонига 3120 тонна дурдона армуғон этмоқчимиз.

Олинган юксак социалистик мажбуриятни шараф билан адо этиш ҳар бир агротехника тадбирларини маромида ўтказиш билан бирга йиғим-терим мавсумини нечоғлиқ уюшқоқлик билан ташкил этишга боғлиқдир. Буни ҳисобга олиб колхоз правлениеси, партия ва комсомол ташкилоти йиғим-терим мавсумини муваффақиятли ўтказиш юзасидан конкрет тадбирлар белгилаб чиқди.

Бугунги кунда техника мўъжизаси, комплекс механизация шарофатидан баҳраманд бўлмаган хўжаликлар топилмайди. Техника деҳқонга қанот бахш этиб, хирмонимизга барака киритаётир. Буни қалбдан ҳис этган хўжалигимизнинг маҳоратли механизаторлари 1976 йилги йиғим-терим мавсумига ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўришди. Азамат техника жиловкорлари бу йил етиштирилган ялпи ҳосилнинг 85 процентини «пўлат этак»лардан бўшатишмоқчи. Шу кунларда 14 та «зангори кема» пахта термоқда. 35 та транспорт тележкаси орқали терилган ҳосил қабул пунктларига пешмапеш етказиб туриляпти.

Ҳар бир машинага 2 тадан механизатор бириктилди. Бу терим агрегатларидан унумли фойдаланиш, ишни икки сменада ташкил этиш имконини берди.

Терим мавсумига тайёргарликни йил бошиданоқ бошлаб юборган эдик. 1-қишлоқ ҳунар-техника билим юртининг хўжалигимиздаги филиалида 16 нафар ёш механизаторлик касбини қунт билан эгаллади. Улар айни кунларда ўзларига бириктилган «пўлат от»ларини моҳирлик билан бошқармоқдалар.

Бу йил машина теримига ажратилган майдонларни «ОВХ—14» аппарати билан дефолиация қилдик. Кам маблағ ва дефолиант сарфланди.

Мусобақа—меҳнатдаги ғалабаларимизда муҳим омил бўлмоқда. Шу боисдан ҳам йиғим-терим мавсумида ўзаро мусобақани янада авж олдирамиз, ғолиблар кўчма вимпель, пул ва қимматбаҳо буюмлар билан тақдирланиб боради.

Колхозимизда агротехника совети ташкил этилган. Улар ёз давомида пахта пайкалларини синчиклаб назорат қилдилар ва энг яхши далаларга сифат белгиси беришди. Мазкур совет терим палласида ҳам муҳим ишларни амалга ошириб, ғолибларни аниқлаб турмоқда.

С. Тошхўжаев бригадаси биринчи бўлиб марраға етди ҳар гектаридан 33 центнердан ҳосил берди.

Ғўза парваришидан тортиб, то чаноқлардаги сўнгги мисқолларни йиғиштириб олгунча бўлган даврда механизаторнинг роли беқиёсдир. Ҳосил тақдири механизатор қўлида бўлади. Колхозимизнинг Жалол Собиров, Тўлаган Алиқулов, Абдураҳмон Турдимуродов каби тиним билмас техника жиловкорлари бутун ёз давомида далаларда чинакамига жасорат намуналарини кўрсатишди. Энди улар ҳосилни йиғиштириб олиш учун ҳозирлик кўришяпти.

Ўнинчи беш йиллик сифат ва самарадорлик беш йиллигидир. Биз КПСС XXV съездининг ҳаётбахш қарорларини турмушга изчиллик билан тадбиқ эта бориб, бу йил ҳосилимизнинг асосий қисмини юқори сортларга топшириш учун курашамиз. Сифатли пахта терганларга қўшимча мукофотлар тақдим этилмоқда. Мусобақа шартларида ҳам сифат масаласи биринчи ўринга қўйилган. Колхозчиларимиз ўртасида бу борада катта тушунтириш ишлари ўтказяпмиз.

Хулоса қилиб айтганда, колхозимиз заршунослари съездлар йилида кўзланган маррани эгаллаш учун фидокорлик ва омилкорлик билан меҳнат қилаверадилар.

М. АБДУЛЛАЕВ,
Чиноз районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси.

ТЕРИМ АВЖИДА

Янгийўл районидаги Назарали Ниёзов номли колхоз аъзолари терим мавсумини биринчилар қатори бошлаб юборишган эди. Хўжалик далаларида терим авжида. Пахтакорлар бу йил ҳар гектар ердан пландаги 30,1 центнер ўрнига 45 центнердан «оқ олтин» хирмони бунёд этишга аҳд қилишган.

Хўжаликнинг Бўсин Темиров, Абдужаббор Акбаралиев, Анатолий Бобоев, Абдураҳим Қирсадоқовлар етакчилик қилаётган бригада аъзолари етиштирилган ҳосилни тез ва сифатли йиғиштириб олишда карвонбошилик қилишяпти. Шунингдек, кўп минг килограммчи теримчилардан Суркат Умурзоқова, Санобар Умарова, Манзура Умарова, Гулзода Усмонова, Маннон Мансуровлар бу йилги мавсумда 8—10 тоннадан дурдона теришга аҳд қилишган. Бу азаматлар ҳозир кунига 160—180 килограммдан пахта териб, хирмонга тўкишаяпти. Ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йили план ва мажбуриятини муддатидан илгари бажаришга ҳаракат қилаётган хўжалик аъзолари машина теримини ҳам уюшқоқлик билан бошлаб юбордилар. Ҳозир йиллик планнинг 5—6 проценти миқдорида пахта тайёрланмоқда.

Э. ТЎЛАГАНОВ.

ҒАЛЛА ВА МЕВАДАН МЎЛ ҲОСИЛ

14-Хўжакент совхози ерлари Чотқол тоғлари бағри ва қияликларига жойлашган. Табиатнинг кўрки ва файзи шу ерда жамул-жамдай. Боғ-роғлардаги шиғил-шиғил мевалар-у, ям-яшил дарахтлар, ранго-ранг гуллару, шовиллаб оқаётган зилол сувлар, тип-тиниқ осмон-у мусаффо ҳаво дилни яйратиб, руҳингизни енгил қилади. Буларнинг барчаси қишлоқ меҳнаткашларининг фидокорона меҳнатлари билан бунёдга келган.

Қишлоқнинг қиёфаси йилдан-йилга ўзгариб бормоқда, қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштирилмоқда. Ўтган йили совхоз мамлакатга ғалла, мева ва узум маҳсулотлари етказиб бериш топшириғини қарийб бир ярим ҳисса қилиб адо этди.

Совхоз ишчиларининг бу йилги марралари, айниқса, улкан. Хўжакентликлар она-Ватанга 545 тонна ғалла, 1241 тонна мева ва 2500 тонна узум етказиб беришга аҳд қилишган эди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Кубань деҳқонларига йўллаган табрикномасига жавобан мўл дон ҳосили етиштириш учун мусобақани авж олдирган ғаллакорлар зўр ғайрат кўрсатиб ишлаб, катта ютуқларни қўлга киритдилар. Совхоз ғаллакорлари мамлакатга 630 тонна — мўлжалдагидан 85 тонна кўп дон етказиб бердилар. Кумушбек Мумбеков, Барот Бекметов ўртоқлар бошлиқ бригадалар ризқ-рўзимизни сира нобуд қилмасдан қисқа вақтларда ўриб-йиғиб олдилар.

Совхозда асосий тармоқни боғдорчилик ва узумчилик маҳсулотлари ташкил қилади. Бу йил мева ва узумдан мўл ҳосил етиштирилди. Шу кунгача давлатга 1100 тоннага яқин мева, 800 тонна узум топширилди.

— Ҳозир барча куч мева ва узум ҳосилини тезроқ ва сифатли териб олишга қаратилган, — дейди совхоз бош агрономи ўртоқ Жўра Унаров.—Кунига 150—200 тоннадан маҳсулот топширяпмиз. Карим Эрназаров, Наим Мадаминов, Фернақул Чақотоев бошлиқ бригадалар учинчи мажбурият ҳисобига мева топширяптилар. Санобар Холмуродова, Маъмура Тошметова, Нуржамол Эргашева, Салима Ризаева каби ишчилар кунига 600—700 килограммдан мева ва узум тайёрлаб кўпчиликнинг ҳурматини қозонмоқдалар.

14-Хўжакент боғдорчилик ва узумчилик совхози ишчилари сифат ва самарадорлик беш йиллигининг дастлабки йилида хўжаликнинг барча соҳаларида шундай улкан ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

О. ИСКАНДАРОВ.

ТЕЖАЛГАН ХОМ АШЁДАН АЧИТҚИ

Янгийўлдаги кондитер ачитқи бирлашмаси йил бошидан бери пландан ташқари 500 тонна ачитқи ишлаб чиқарди. Бу маҳсулотнинг ҳаммаси иқтисод қилинган хом ашё ҳисобига бўлди. Технологияни такомиллаштириш, хом ашё ва энергетика ресурсларини тежаб-тергаб сарфлаш натижасида бунга эришилди.

(ЎзТАГ).

бирликни асраш, маҳдудликка ва миллий айримликка қарши курашиш, муштарак интернационал вазифаларни ҳисобга ола билиш, шу вазифаларни биргаликда ҳал этишни кўзлаб, ҳаракат қила билиш қобилиятларига боғлиқдир. Шу маънода КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига Ҳисобот докладида айтилган қуйидаги хулоса ғоят аҳамиятлидир: «Мустаҳкам ҳамкорлигимиз асосларининг асоси, шу ҳамкорликнинг жонли руҳи, унинг йўлловчи, уюштирувчи кучи — у ҳам бўлса социализм мамлакатлари коммунистик партияларининг бузилмас жанговар иттифоқидир, шу партиялар дунёқарашининг бирлигидир, мақсадларининг бирлигидир, ирodaларининг бирлигидир, албатта».

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари интернационализм принципларига асосланиб, халқаро майдонда мувофиқлаштирилган ташқи сиёсатни амалга оширмоқдалар. Янги типдаги халқаро муносабатларнинг тимсоли бўлган бу сиёсат социализм ва коммунизм қуриш учун қулай ташқи сиёсий шарт-шароитларни таъминлаш, тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш, жаҳон термоядро урушининг олдини олиш ҳамда социал тузуми турлича давлатлар билан бўладиган муносабатларда тинч-тотув яшаш принципларини қарор топтириш мақсадларига хизмат қилаётир.

Социализм мамлакатлари бирлик, бирдамлик, бир-бирларини қўллаб-қувватлашлари туфайли ўтган беш йил ичида катта вазифаларни ҳал қилишга, узоқ вақтлар давомида курашиб амалга оширмоқчи бўлган жуда катта вазифаларни ҳал қилиб олишга муваффақ бўлдилар. Америка империализми агрессиясига қарши курашда Вьетнам халқи эришган шонли ғалаба, ГДРнинг халқаро позициялари мустаҳкамланиб, 120 га яқин давлат томонидан танилганлиги, ГДР, Польша, ва Чехословакиянинг ғарбий чегаралари бўзилмас чегаралар эканлиги халқаро миқёсда таъкидланганлиги, ЧССР 1938 йилдаги шармандали Мюнхен шартномаси ҳақиқий эмаслигининг тан олинишига эришганлиги, Куба Республикасига нисбатан империалистик блокада барбод бўлганлиги КПСС XXV съезди хулосаларини тасдиқловчи салмоқли далиллардир.

Кўп асрлар давомида мулкдор синфлар айби билан урушлар майдони бўлиб келган Европани мустаҳкам тинчлик ва ҳамкорлик қитъасига айлантиришдан иборат энг долзарб, энг муҳим проблемани ҳал этиш йўлида социалистик ҳамдўстлик, энг аввало Совет Иттифоқи кўрсатган ғайрат ташаббус, собитқадамлик ва бу соҳада эришилган натижа мувофиқлаштирилган ташқи сиёсатнинг ғоят катта ғалабаси бўлди.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари халқаро ҳаётнинг Яқин Шарқдаги тангликни сиёсий йўл билан бартараф қилиш; Чили ватанпарварларининг демократик ҳуқуқларни тиклаш учун олиб бораётган курашини қўллаб-қувватлаш; Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқларининг империализм, мустамлакачилик ва янги мустамлакачиликка қарши адолатли курашини ҳар томонлама рағбатлантириш, қурол-яроғни камайтириш, қуролсизланиш каби долзарб проблемалари хусусида ҳам интернационализм руҳидаги мувофиқлаштирилган ташқи сиёсатни амалга оширмоқдалар. Ҳозирги кунда тинчликнинг мустаҳкамроқ бўлиб қолгани, янги жаҳон уруши хавфи жиддий равишда камайганлиги, кескинликнинг юмшатилиши етакчи тенденцияга айланганлиги — буларнинг ҳаммаси Совет Иттифоқи ва бошқа қардош социалистик мамлакатлар синфий, интернационалистик ташқи сиёсатининг хизматидир.

Қардош мамлакатларнинг хўжалик жабҳаларидаги ҳамкорлиги тобора ривожланмоқда. Бунда социалистик давлатларнинг 1949 йилда тузилган биринчи халқаро иқтисодий ташкилоти — Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши (ЎИЁК) етакчи роль ўйнайди. Бу ташкилотнинг бутун фаолияти социалистик интернационализм принципларига—тўла ихтиёрийлик ва тенгҳуқуқлиликка, қардошларча ўзаро ёрдам ва ҳар бир алоҳида мамлакатнинг социализм умумий иши учун масъул эканлигига асосланади. ЎИЁК доирасидаги ҳамкорлик, жумладан социалистик иқтисодий интеграциянинг 15—20 йилга мўлжалланган комплекс программасини амалга ошириш борасида қилинаётган ишлар қардош мамлакатлар халқлари моддий фаровонлигини мудом ошира бориш, иқтисодий ва техникавий тараққиётни тезлаштириш, социалистик давлатлар хўжалиги ривожланиш даражасини аста-секин бараварлаштириш ва яқинлаштириш, бутун ҳамдўстлик иқтисодий куч-қудратини мустаҳкамлашдан иборат муштарак мақсадларни амалга оширишга бўйсундирилгандир.

Қардош партияларнинг социалистик интернационализмга асосланган ҳамкорлигида идеология ишлари ва маданият масалалари тобора муҳим ўринни эгалламоқда. Бу соҳаларда ҳамкорликни, тажриба алмашишни чуқурлаштира бориш зарурлигини ўз моҳиятига кўра интернационал таълимот бўлган марксизм-ленинизмни янги тарихий шароитларда ривожлантириш, илмий коммунизм назариясининг актуал проблемаларини ишлаб чиқиш, коммунизм ва социализм қуриш конкрет практикаси юзага келтираётган янгиликларни таҳлил этиш ҳамда умумлаштириш, икки ижтимоий система ўртасидаги муросасиз ғоявий кураш эҳтиёжлари объектив равишда талаб этади. КПСС XXV съездига партия Марказий Комитетининг Ҳисоботида кўрсатиб ўтилганидек, мазкур жабҳалардаги ҳамкорлик қардош партияларнинг ҳар биридаги ғоявий-тарбиявий иш даражасини кўтаришга ҳамда икки системанинг идеологик курашида янада муваффақиятлироқ қатнашишга ёрдам бермоқда.

Хулоса қилиб айтганда, қардош социалистик мамлакатларнинг интернационализмга асосланган сиёсий, партиявий, иқтисодий, илмий-техника, идеология ва маданият соҳаларида тобора мустаҳкамланиб, чуқур мазмун касб этаётган ҳар томонлама ҳамкорлиги — социалистик ҳамдўстлик бирлигини мустаҳкамлаш ва ижтимоий тараққиётни тезлаштиришнинг қудратли омилидир, тинчликни ва халқаро хавфсизликни таъминлашнинг ишончли гаровидир. КПСС XXV съездида таъкидланганидек, социализм мамлакатларининг ривожланиши, улар қудратининг ўсиши, улар ўтказаётган халқаро сиёсат ижобий таъсирининг кучайиши — ана шулар эндиликда инсоният социал тараққиётининг асосий йўналишларидир.

Т. НАЖМИДДИНОВ,
тарих фанлари кандидати.

Дунё овози
чет эл хабарлари

БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИНИНГ СЕССИЯСИГА

НЬЮ-ЙОРК, 21 сентябрь. (ТАСС). БМТ Бош ассамблеясининг XXXI сессиясида қатнашиш учун КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громыко бошчилигидаги совет делегацияси Нью-Йоркка келди.

А. А. Громыко бу ерга келгач, матбуот учун баёнот берди. А. А. Громыко бу баёнотда айтдики, БМТ Бош ассамблеясининг бундан аввалги сессияси бўлиб ўтганидан бери кескинликни юмшатиш сиёсати муайян доираларининг қаршиликларига қарамай ўзига йўл очиб бораверди. Зотан бу қонуниятли бир ҳолдир, чунки ракета ядро қуроллари асрида давлатларнинг тинч-тотув яшашш, ҳамкорлик қилишидан, юз берувчи проблемаларни музокара даврасида ўтириб ҳал этишидан бошқа мақбул йўл йўқ.

Хуллас Бирлашган Миллатлар Ташкилоти меҳнат қиладиган соҳалар етарли.

Совет Иттифоқига келганимизда, унинг ташқи сиёсати ҳозиргача бўлиб келгани сингари бундан-буён ҳам мана шу олижаноб мақсадларга эришмоққа қаратилади. КПСС XXV съезди ташқи сиёсий қарорларининг моҳияти, съезд қабул қилган тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буёнги кураш программасининг моҳияти ҳам мана шунда.

А. А. Громыко Нью-Йорк аҳолисига, Америка Қўшма Штатларининг ҳамма гражданларига энг яхши истакларини айтди.

Украина ССР ва Белоруссия ССР делегациялари ҳам айни вақтда Нью-Йоркка келди.

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ. Ғарбдаги энг замонавий шаҳарлардан бири Дрезден йилдан йил обод бўлмоқда. Суратда: шаҳарнинг янги кўчаларидан бири —Прагер Штрассени кўриб турибсиз.

АДН—ТАСС фотоси.

ҚУРҒОҚЧИЛИК ОҚИБАТЛАРИ

ЛОНДОН, 21 сентябрь. (ТАСС). Англия шу йил ёзида мамлакатга катта зарар етказган қурғоқчилик оқибатларидан азият чекмоқда. Бу кейинги 500 йил ичида рўй берган энг қаттиқ қурғоқчилик бўлди. Яқинда ёмғир ёғиб ўтган бўлишига қарамай, Британия оролларида ҳамон сув танқислиги аввалгидек сезилмоқда. Шу муносабат билан атроф-муҳит масалалари бўйича министр Питер Шор кеча Англиянинг жанубий районларида сув истеъмол қилишни чеклайдиган қарорни имзолади. Келаси шанбадан кучга кирадиган ушбу қарорга кўра, жумладан боғ, парк, спорт майдонларини суғориш, шунингдек сув билан машина ювиш тақиқланади. Бу қарор жами 12 миллион кишига тааллуқлидир.

Жанубий Уэльсда, мамлакатнинг жануби-ғарбий районларида, шунингдек Ла-Манш бўйидаги оролларда сувдан нормага кўра фойдаланиш жорий қилинган эди.

БИТСИН ФАШИЗМ!

БРЮССЕЛЬ. Дахау концлагери собиқ маҳбуслари Бельгия уюшмасининг Блатон шаҳрида бўлган съезди «Уруш фожиаси қайтарилмаслиги керак» шиори остида ўтди. Съезд қатнашчилари ўз нутқларида миллион-миллион кишиларга фалокат, вайронгарчилик ва азоб-уқубатлар келтирган фашизмнинг ҳар қандай кўринишига қарши тинмай кураш олиб боришга даъват этдилар. Съезд ишида Франция, ГФР, Югославия собиқ ҳарбий асирлари ва қаршилик кўрсатиш ҳаракати қатнашчилари ташкилотларининг вакиллари иштирок этдилар.

(ТАСС).

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● БЕРЛИН. ГДР пойтахтида социалистик мамлакатлар марксизм-ленинизм институтлари раҳбар ходимларининг Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 60 йиллиги муносабати билан назарий ва пропагандистик материаллар тайёрлаш масалаларига бағишланган кенгаши очилди. Кенгаш қатнашчилари ижтимоий фанлар соҳасидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш йўлларини ҳам муҳокама қиладилар.

● БРАЗЗАВИЛЬ. Бу ерда СССР билан Конго Халқ Республикаси ўртасида 1976—1977 йилларда илмий ва маданий ҳамкорлик плани имзоланди. Планда шу соҳаларда совет-конго муносабатларини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш кўзда тутилади.

● БОНН. ГФРнинг бош валюта биржасида инглиз фунт стерлингининг Ғарбий Германия маркасига нисбатан яна қадрсизланганлиги қайд этилди. Фунт стерлинг қиймати рекорд даражада пасайиб, бир фунт 4.24 маркага тенг бўлиб қолди.

● ЖАКАРТА. Тадқиқотлар давлат министри Жойохадикусумо Индонезия аҳолиси ҳозир 132 миллион кишидан иборат эканлигини маълум қилди.

(ТАСС).

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

МОСКВА. СССР Ички ишлар министрлигининг Бутуниттифоқ йўл харакати ҳавфсизлиги бўйича илмий тадқиқот институтида янги компактли тўхташ сигнали, таёқчасини яратдилар. Институт ходими Ирина Давиденко қўлида янги компактли тўхташ таёқчасини кўриб турибсиз.

КУНЦЕВО игна-платина заводи коллективи йилдан-йилдавлат Сифат белгисини олган маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтирмоқда. Суратда: завод мастери коммунист В. Е. Шчербинин (ўнгда) ва автомат линияларининг созловчиси Д. П. Городнишев иш устида.

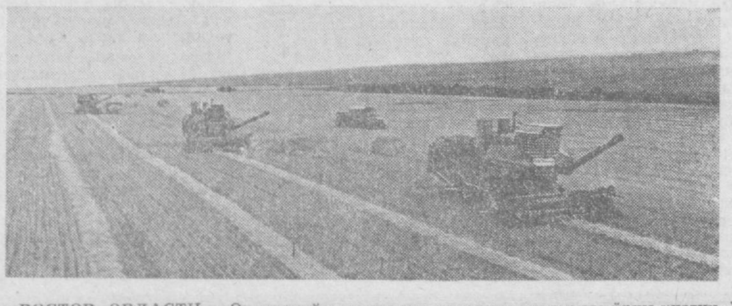

РОСТОВ ОБЛАСТИ. «Орловский» наслчилик заводи далаларида ўрим қизғин. Ушбу суратда В. Писаренко бошлиқ звенода арпа ўрими.
В. Созинов, В. Великжанин ва В. Турбин фотолари. ТАСС фотохроникаси.

ЯНГИ ОБЪЕКТ

Олмалиқда қад кўтараётган сунъий гилам тўқиш фабрикаси тўртинчи квартал бошларида тўла ишга туширилиши мўлжалланмоқда. Фабрика ҳар йили салкам 4 миллион квадрат метр сунъий гилам ишлаб чиқариш қувватига эга бўлади.

Ҳозир корхона қурилишида сўнгги ишлар олиб борилаётир. «Алмаликсвинецстрой» тресті янги объектни жадал суръатлар билан бунёд этаяпти. Бу ерда ярим йиллик қурилиш-монтаж ишлари муддатидан анча илгари адо этилди. Трест коллективи шаҳарда қатор маданий-маиший бинолар ва турар-жойлар ҳам бунёд этяпти. Бу йил микрорайонларда 4 та кўп қаватли турар-жой кимёгарларга ва металлургларга совға қилинади. Микрорайонда болалар боғчаси, мактаб, озиқ-овқат магазинлари ва маданий-маиший объектлар қурилиши ҳам олиб борилаётир.

Реклама ва эълонлар

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ ПАРКИДА

25—26 СЕНТЯБРЬ КЕЧ СОАТ 18.00 да

«ТАБАССУМ» УСТАХОНАСИ ИЖОДКОР ВА ИЖРОЧИЛАРИ ИШТИРОКИДА

III АНЪАНАВИЙ «ТАБАССУМ» КЕЧАСИ

ТАБАССУМ УЛАШАДИЛАР:

СССР халқ артисти Наби РАҲИМОВ, Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Соиб ХЎЖАЕВ, Ғани АЪЗАМОВ, Амин ТУРДИЕВ, Рауф БОЛТАЕВ, Омина ФАЕЗОВА.

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар: Эргаш КАРИМОВ, Тўлқин ТОЖИЕВ, Рихси ИБРОҲИМОВА, Обид ЮНУСОВ, Турғун ХОНТЎРАЕВ, Суръат ПЎЛАТОВ.

Артистлар: Ҳасан ЙЎЛДОШЕВ, Ҳусан ШАРИПОВ, Абдураҳмон АҲМЕДОВ, Роза КАРИМОВА.

Ленин комсомоли мукофоти лауреати Хайрулла САЪДИЕВ.

Ҳажвияларда: Марғилондан: Зайнобиддин ва Мадаминжон ЮСУПОВЛАР. Қўқондан: Мўйдин ДАРВЕШОВ, Тошкентдан: Одилжон ОХУНЖОНОВ, Илёс МАЛЛАЕВ, Абдураим полвон НОРҚУЛОВ.

Аскияларда: Ғанижон ТОШМАТОВ, Жалолиддин РАҲИМОВ, Фозилжон СУЛТОНОВ.

Қўшиқ ва рақсларда Хайрулла ЛУТФУЛЛАЕВ, Бахтиёр ЙЎЛДОШЕВ, Жўрахон РАҲИМОВ, Анвар ТИЛЛАНАЗАРОВ ва бошқалар.

КУЛГИСЕВАР ДЎСТЛАР!
«ТАБАССУМ» КЕЧАСИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ ВА ИНФОРМАЦИЯ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ЭЛЕКТРОМОНТАЖ БУЮМЛАРИ ЗАВОДИГА

электр пайвандчилар, электрослесарлар, металл бўйича кесувчилар, штамповкачилар, технологик ускуналар ремонти бўйича слесарлар, асбобсозлар

КЕРАК

«СТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ» ТРЕСТИНИНГ 3-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИГА

токарлар, автокранчилар, 1, 2, 3 класс ҳайдовчилари, ҳайдовчилардан автокран бўйича стажёрлар, электр ускуналарини ремонт қилиш бўйича электромонтёрлар

КЕРАК

Ёлғиз кишиларга ётоқхона берилади. Хизмат транспорти қатнайди.

СССР Геология министрлигининг 120-ЭКСПЕДИЦИЯСИГА

Ер ости кон қазилмаларини ишлашда тажрибаси бўлган кон мастерлари; БСК-100, СБУД—150-ЗИВ типларидаги станокларда ишлашда тажрибаси бўлган бурғулаш мастерлари, автопогрузкачи ҳайдовчилар

КЕРАК

ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙНИНГ 4-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА

ғишт терувчилар, бўёқчилар, сувоқчилар, дурадгорлар, арматурачилар, бетончилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона ва район ижроия комитетлари қошидаги аҳолини ишга жойлаштириш пунктлари.

ҚУРИЛИШ МАЙДОНЛАРИДА

ИШЧИЛАРНИНГ ФАРЗАНДЛАРИ УЧУН

159-трестнинг 10-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари бадиий буюмлар фабрикаси ишчи ва хизматчиларининг фарзандлари учун янги боғча қуришмоқда. Шу кунларда объектда иш қизғин. Қурувчилар тез ва соз ишлаб, боғчани муддатидан илгари фойдаланишга топширишга ҳаракат қилишяпти Ш. Олимжонов, Ш. Исҳоқов, Г. Собакин, С. Никитин каби турли касб эгалари кунлик топшириқларини мунтазам ошириб адо этишяпти.

— 280 ўринли бу бинода кичкинтойларнинг тарбияланишлари учун барча имкониятлар муҳайё бўлади, — дейди прораб П. Петру. — Биз келажагимиз бўлган фарзандлар учун ана шундай кўркам бинолар қураётганимиз билан фахрланамиз.

Р. БЕКМУҲАМЕДОВ.

ТЕЗ ВА СОЗ

Чилонзор районида «Гидророрибпроект» лойиҳалаш институтининг янги биноси қад ростлаяпти. Бу объектни 153-қурилиш тресті 14-қурилиш бошқармасининг В. Хиртадулу бошлиқ комплекс бригадаси азаматлари бунёд этишмоқда. Бригада коллективи фақат бошқармада эмас, балки бутун трестда илғорлиги билан ном чиқарган. Улар шаҳримиздаги кўплаб турар-жой ва маданий-маиший объектларни қурилишда бой тажриба орттирганлар.

Янгийўлликларнинг «Сафимизда қолоқлар бўлмасин» шиори остида бошлаган ташаббуси коллектив ўртасида кенг қулоч ёйди. Кўп йиллардан бери меҳнат қилаётган тажрибали, ветеран қурувчилар ёшларни оталиққа олиб, уларнинг қисқа муддатда илғорлар сафига чиқиб олишига кўмаклашмоқдалар. Бригадада шахсий социалистик мусобақа ҳам яхши йўлга қўйилган. Бунда Мели Кабиров, Петр Гуляев, Анна Бочкарева, Василий Дергачев, Мария Казинская каби қурувчилар пешқадамлик қилишяпти.

О. НИЕЗОВ.

«Энг бахтиёр, касб соҳибларидан бири — ўқитувчидир. Негаки, у дунёдаги ҳар қандай гавҳардан ҳам қимматли бўлган инсон фарзандини тарбиялаб, уни улуғ ишларга ворис қилиб қолдиради».

Моҳир педагогнинг ўз ҳамкасблари ҳақида билдирган бу фикри заминида чуқур маъно бор. Зотан, ўқитувчининг йўли — нурли йўл, истиқбол йўлидир. Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи фахрий унвони берилди, «Ҳурмат белгиси» ордени билан тақдирланди. Республикамизда мактаб инспекторлари орасида биринчи бўлиб «СССР халқ маорифи аълочиси» деган нишон билан мукофотланди.

Бу орада унинг ибратли ташаббуслари бир неча бор областимизда, қолаверса, республикамиз миқёсида маъқулланди. Ҳозирда Ўзбекистондаги педагогик коллективларда яхши материаллар сифатида Солиҳ Назармуҳамедовичнинг нутқи ҳам СССР маориф министрлиги коллегияси қарори билан чоп этилган тўпламда ўз аксини топди. Москвада чиқадиган «Народное образование» журналида ўзбек маорифчиси ҳақида каттагина лавҳа ёритилди.

Мактаб инспектори маориф органида асосий куч ҳисобланади. У таълим-тарбия жараёнининг деярли барча босқичларида актив қатнашади. Солиҳ ака қаерда бўлмасин, қайси бир ўқитувчи билан суҳбатлашмасин, фойдали маслаҳатларини беради, зиёкорда шарафли касбга меҳр уйғотади.

ИНСПЕКТОРЛИКДА—25 ЙИЛ

МАОРИФИМИЗ ЖОНКУЯРЛАРИ

Солиҳ Собитов ҳам бахтиёр, пири бадавлат зиёкорлардан.

Унинг меҳнат дафтарчасига битилган буйруқ сатрлари бир варақни ҳам ташкил этмайди. Уларда қалби офтоб мураббийнинг қайноқ педагогик фаолияти 1936 йилда бошлангани, дастлаб оддий пионервожатий, кейин ўқитувчи, нарироқ бориб мактаб директори, Янгийўл район халқ маорифи бўлимининг мудири бўлиб ишлагани, 1951 йилдан то шу кунгача область халқ маорифи бўлимида мактаблар инспектори сифатида узлуксиз меҳнат қилиб келаётгани қайд қилинган, холос.

Инспекторликда чорак аср! Бу ҳар кимга ҳам насиб бўлавермайди. Республика маориф министрлиги кадрлар бўлимида, бир даргоҳнинг ўзида 25 йил инспектор бўлиб ишлаган маорифчи фақат бир киши — у ҳам бўлса ўрток С. Собитов эканлигини фахр билан тилга олишади.

Моҳир зиёкор ҳаётида юз берган муҳим воқеаларнинг аксарияти облОНОдаги жўшқин фаолияти давомида содир бўлди. Тажрибали ва тадбиркор мактаб инспектори сифатида унга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи ... кенг фойдаланиб келинаётган методик тавсиянома — «Мактабда ўқув-тарбия ишларига раҳбарлик ва ички контролликни ташкил этиш» схемаси С. Собитов томонидан ишлаб чиқилди. Мазкур схемани тузишда унинг бой тажрибаси қўл келди. СССР Маориф министрлигининг кўрсатмаси билан схема қайта нашр этилиб, Иттифоқ миқёсида тарқатиладиган бўлди.

Бу ва шунга ўхшаш бошқа намунали ишларини инобатга олиб, СССР Маориф министрлиги Солиҳ акани 1971 йилда Москвада ўтказилган мактаб инспекторларининг биринчи Бутуниттифоқ семинар-кенгашига таклиф қилди. Кенгаш арафасида бир группа москвалик маорифчилар областимизда бўлиб, инспекторнинг фаолияти билан қизиқиб танишди. Семинар-кенгашда қилинган асосий докладда ўрток С. Собитовнинг иш услуби бошқаларга ибрат қилиб кўрсатилди.

Ўша йиғинда у республикамиз инспекторлари номидан сўзга чиқди. Унинг таълим-тарбия ҳақидаги фикрлари, ўртага ташланган мулоҳазалари залдагиларда яхши таассурот қолдирди. Кейинчалик энг ...

Бекобод районидаги 23-мактабда ҳам шундай бўлган эди. Ёш ўқитувчи Х. Умарованинг дарсларини кузатар экан, облОНО инспектори унинг камчиликларини дарров пайқади.

— Тўғри, сизга осон тутиб бўлмайди, — ётиғи билан тушунтирди С. Собитов. —Мактабда ўқитувчилик қилаётганингизга бир йил бўлгани йўқ. Сиз, назаримда ўқувчиларга нисбатан талабчанликни бўшаштириб юборгангa ўхшайсиз. Вали, Қўчқорлар дарсда нега тўполон қилишди? Нега улар сўзингизга кирмайди? Яна айтаман, талабчанлик етарли эмас. Ўқувчининг машғулотга бўлган қизиқишини ошириш даркор. Ҳа, бу—ўқитувчининг асосий вазифаси. Шунда ўқувчи дарс вақтида бошқа нарсаларга алаҳсимайди, диққат—эътиборини дарсга қаратади.

— Бир вақтлар Собир Валиев деган бола қўлимда ўқиганди, — деб сўзида давом этди инспектор. — Жуда ҳам шўх эди у. Дарсларга тайёрланмай келарди. Шунда бошқача йўл тутдим. «Бугундан бошлаб аълочи ўқувчи Тоҳир билан бир партада ўтирасан, бирга дарс тайёрлайсан. Шундай қилсанг, Тоҳирга тенглашиб олишинг ҳеч гап эмас» дедим.

— Собир «тузалиб» кетдими?—беихтиёр сўради ўқитувчи.

— Тузалганда ҳам қандоқ денг, мактабни «яхши» ва «аъло» баҳолар билан тугатди. Ҳозир у — тажрибали врач. Менга хат ёзиб туради. Кўраяпсизми, ҳамма гап болада қизиқиш уйғота билишда қолган.

Бу самимий ва фойдали суҳбат ёш ўқитувчига далда бўлди. Шундан кейин у инспекторга тез-тез мурожаат қиладиган бўлиб қолди.

Меҳри булоқ педагогнинг бой билим ва тажрибасидан қанча-қанча ёш ўқитувчи, инспектор ва мактаб директорлари баҳраманд бўлмади, дейсиз!

Республика маориф ходимлари яқинда бу камтарин ва жонкуяр зиёкорнинг мактаб инспекторлигида ишлай бошлаганига чорак аср тўлганини нишонладилар. Республика ўқитувчилар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш марказий институтининг ректори М. Нишонов, маориф министрлигининг масъул ходими И. Парсоев, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Ш. Нуриддинов, Орджоникидзе район халқ маорифи бўлимининг инспектори Ф. Ольшанская ва бошқалар мураббийлар сардорини қизғин қутлашди. Унга Ўзбекистон ССР маориф министрлигининг Фахрий ёрлиғи топширилди.

Моҳир зиёкорнинг сочларига оқ оралаган. Аммо, у ҳамон тетик. Ахир, айтишадику, меҳнат, севган касб кишини қаритмайди, деб! Унинг меҳр булоғи жўш ураверади.

А. АЛИЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ТЎҒРИСИДА ҚИССА

КИЕВ. («Правда» мухбири А. Войтович). Бу ерда очилган китоб кўргазмасини Совет Ўзбекистонига бағишланган коллектив қисса деса бўлади. Кўргазмага кейинги йилларда қардош республикада нашр этилган юзлаб асарлар қўйилган.

Кўпгина китоблар коммунистик қурилишда Ўзбекистон ССР меҳнаткашларининг эришган муваффақиятлари, халқларимиз ўртасидаги дўстлик тўғрисида ҳикоя қилади. Бадиий проза ва поэзиянинг ўнлаб томлари ўзбек совет адабиёти асосчиларининг, замонавий машҳур ёзувчиларининг ижоди билан таништиради. Кўргазмада шунингдек Л. Украинка, И. Франко, О. Гончар ва бошқа украин адибларининг ўзбек тилида нашр этилган асарлари қўйилган. Кўргазма бўлимларидан бирига қардош республика прозаиклари ва шоирларининг Украинада нашр этилган китоблари қўйилган. Совет ҳокимияти йиллари мобайнида Украина ССРда ўзбек ёзувчиларининг асарлари ўн марталаб, жами 1,3 миллион нусхада нашр этилди.

СУҲБАТЛАР, ЛЕКЦИЯЛАР

Ўрта Чирчиқ райони хўжаликларида ташкил этилган 160 та дала шийпонининг ҳаммаси тушки дам олиш соатларида теримчилар, механизаторлар билан гавжум бўлаётир. «Билим» жамияти аъзолари, штатсиз лекторлар пахтакорлар ҳузурида турли темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказиб, уларни дунё воқеаларидан хабардор қилмоқдалар.

Ҳозир район бўйича 42 та сиёсий докладчи, 378 сиёсий ахборотчи, 388 агитатор, 874 сиёсий ташкилотчи фаолият кўрсатяпти.

Шийпонларда пахтакорларнинг дам олиш соатларини мазмунли ўтказишда район маданият уйлари бадиий ҳаваскорлари ўз санъатлари билан ҳисса қўшмоқдалар.

БЎЛАЖАК ХОККЕЙЧИ. Р. Шагаев фотоси.

Спорт

ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ ПЕШҚАДАМ

Бугун шахмат-шашка клубида аёллар ўртасида ўтказилаётган халқаро шашка бўйича СССР II чемпионатида тўққизинчи тур ўйинлари ўтказилади. Ҳозирча етти учрашувдан 5 очко тўплаган жаҳон чемпиони Елена Михайловская олдинда бормоқда. Уч шашкачи — Л. Травина (Вильнюс), Л. Ильина (Минск) ва ленинградлик Г. Глазовалар пешқадамдан ярим очко орқада қолишган.

Еттинчи турда Михайловская Свиржевска билан дуранг ўйнади. Москинская — Лазаренко, Беляева — Глазова, Спасская — Агафонова учрашувларида ҳам томонлар очкони бўлиб олдилар.

Тошкентлик спорт мастери О. Аҳмедова бу гал калининлик Т. Степанова билан учрашди. Улар шу пайтгача ўзаро икки марта учрашган, иккаласида ҳам Озоданинг қўли баланд келган эди. Шунинг учун унинг ўзи ҳам, мутахассислар ҳам ғалабага ишонишганди. Лекин бу гал омад Т. Степанова тарафида бўлди. О. Аҳмедова рақибига ютқазиб қўйди. Ҳозирча ҳамшаҳримизда 2,5 та очко бор.

МАРРА ОЛДИДАН

Олмалиқ шаҳрида эркаклар ўртасида шахмат бўйича Ўзбекистон 41-чемпионати (биринчи лига) ниҳоясига етай деб қолди. Баҳсларда Тошкент, Нукус, Бухоро, Самарқанд, Навоий, Қўқон ва Олмалиқнинг 15 га яқин энг кучли шахматчилари иштирок этмоқдалар.

Чемпионат ўйинлари ниҳоятда кескин ўтмоқда. Бу табиий албатта. Чунки, тўрт шахматчи янаги йилда республика олий лига чемпионатида қатнашиш ҳуқуқини берадиган йўлланмаларни олиши керак.

Тўққиз тур учрашувлари ўтказилди. Ҳозирча 6,5 очко тўплаган самарқандлик Ш. Ҳамроқулов ва бухоролик С. Галаховлар пешқадамлик қилишмоқда. Олмалиқлик Н. Разваляев улардан ярим очко орқада бормоқда. Чемпионат тугашига тўрт тур қолди.

ОЧИҚ БИРИНЧИЛИК

Бир неча кун давомида Бекободда 200 дан зиёд спортчи Тошкент область олий спорт маҳорати мактаби совринлари учун байдарка ва каноэ ҳайдаш бўйича Ўзбекистон очиқ биринчилигида куч синашадилар. Турли масофаларда «Меҳнат» жамияти вакилларидан В. Овчинников (Бекобод) ва чирчиқлик А. Князин ҳамда тошкентлик локомотивчи Н. Краснобаев мусобақа ғолиби бўлишди.

Биринчиликда энг кўп совриндор тайёрлаган тренерлар ҳам аниқланди. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган тренер, бекободлик Б. Бондарев бу соҳада биринчи ўринни олди. Унинг саккиз шогирди совринли ўринларни ишғол қилган эди. Чирчиқлик И. Кайзер иккинчи, тошкентлик Н. Стаценко учинчи бўлди.

ДАСТЛАБКИ ЧЕМПИОНАТ

Андижондаги «Юность» стадионида чим хоккейи бўйича Ўзбекистоннинг биринчи чемпионати ўтмоқда. Унда Тошкент, Андижон, Фарғона ва Ленинск шаҳарларидан бешта команда иштирок этмоқда.

Уч турдан сўнг Андижон шаҳрининг биринчи командаси олти очко билан пешқадамлик қиляпти. Тошкентликлар эса муваффақиятсиз қатнашишяпти. Улар фарғоналиклар билан дуранг ўйнаб, Ленинск шаҳри вакилларига 0:1 ҳисобида ютқазиб қўйдилар. Бугун якунловчи ўйинлар бўлади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Горнчилар, қаердасиз! 11.15 — Мартин Иден (телеспектакль, 1-қисм). 12.15 — Фильм-концерт. 14.45 — Ҳужжатли фильмлар. 15.20 — СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари. 15.50 — М. Горький. «Егор Буличев ва бошқалар». 16.45 — Композитор Моцарт (1-кўрсатув). 17.15 — Аҳлоқ ва ҳуқуқ. 17.45 — Шахмат мактаби. 18.15 — Қувноқ стартлар. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Ўйнаб қўшиқ айтамиз. 19.35 — Фан оламида. 20.05 — Концерт. 20.50 — Мартин Иден (телеспектакль, 2-қисм). 22.00 — «Вақт». 22.30 — Ҳужжатли экран.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Китоб — бизнинг дўстимиз. 12.30 — Зоология. 18.30 — Болалар учун спорт программаси. 18.55 — Жанговар постда. 19.20 — Янгийўлликлар ташаббуси асосида. 19.45 — «Ахборот». 20.00 — Истиқбол эгалари. 20.30 — Адабий театр. «Хиросима нидоси». 21.00 — «Ахборот». 21.20 — Ўн минут музика. 21.30 — Телеочерк. 22.00 — «Вақт» (Москва). 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.50 — Муҳаббат Шамаева куйлайди.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Назарий механика. 20.05 — Шифокор экрани. 20.35 — Тошкент янгиликлари. 20.50 — 450 минг тонна «оқ олтин» учун. 21.20 — Концерт. 22.00 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ТЕЛЬМАН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ ПАРКИ

тантанали йиғинлар, митинглар, дам олиш кечалари, рақс кечалари ва бошқа оммавий-маданий йиғилишларда

ДУХОВОЙ ОРКЕСТР

билан хизмат қилиш учун

ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Якуб Колас кўчаси, 21-уй, телефон: 33-40-16.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 23|IX да Келинлар қўзғолони.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА 23|IX да Қонли тўй (19.30).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Шимолий Осетия АССРда хизмат кўрсатган артист ЭМИЛЬ КИО раҳбарлигидаги йирик иллюзион ревю гастроллари (19.30).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р — 02614 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, № 26. Индекс 64633. В—2650.